

Міністерство освіти і науки України
Полтавський державний аграрний університет
Департамент агропромислового розвитку Полтавської ОВА
Інститут модернізації змісту освіти МОН України
ННЦ «Інститут аграрної економіки» НААН України
Українська асоціація з розвитку менеджменту та бізнес-освіти
Національний університет біоресурсів і природокористування України
Сумський національний аграрний університет
Харківський національний економічний університет імені Семена Кузнеця
Дніпровський державний аграрно-економічний університет
Glendale Community College of Maricopa Community College System, Arizona (США)
IAE School of Management Universite de Bourgogne (Франція)
International centre for enterprise and sustainable development (Гана)
The University of Occupational Safety Management in Katowice (Польща)
Academy of Management and Administration in Opole (Польща)
University of Opole (Польща)
University of Economics in Bratislava (Словаччина)
Scientific Center of Innovative Research (Естонія)
Information Systems Management Institute (Латвія)
Євразійський національний університет ім. Л. Н. Гумільова (Казахстан)

МАТЕРІАЛИ

II Міжнародної науково-практичної конференції
**«Стратегічний менеджмент агропродовольчої
сфери в умовах глобалізації економіки: безпека,
інновації, лідерство»**

27 вересня 2024 року

Полтава 2024

**Міністерство освіти і науки України
Полтавський державний аграрний університет
Департамент агропромислового розвитку Полтавської ОВА
Інститут модернізації змісту освіти МОН України
ННЦ «Інститут аграрної економіки» НААН України
Українська асоціація з розвитку менеджменту та бізнес-освіти
Національний університет біоресурсів і природокористування
України
Сумський національний аграрний університет
Харківський національний економічний університет
імені Семена Кузнеця
Дніпровський державний аграрно-економічний університет
Glendale Community College of Maricopa Community College System,
Arizona (США)
IAE School of Management Universite de Bourgogne (Франція)
International centre for enterprise and sustainable development (Гана)
The University of Occupational Safety Management in Katowice
(Польща)
Academy of Management and Administration in Opole (Польща)
University of Opole (Польща)
University of Economics in Bratislava (Словаччина)
Scientific Center of Innovative Research (Естонія)
Information Systems Management Institute (Латвія)
Євразійський національний університет ім. Л. Н. Гумільова
(Казахстан)**

МАТЕРІАЛИ

**II Міжнародної науково-практичної конференції
«Стратегічний менеджмент агропродовольчої сфери в
умовах глобалізації економіки: безпека, інновації,
лідерство»**

27 вересня 2024 року

Полтава 2024

УДК 005. 21 : 338. 43 : 005. 591. 6 / . 934 : 316. 46

Стратегічний менеджмент агропродовольчої сфери в умовах глобалізації економіки: безпека, інновації, лідерство: матеріали II Міжнародної науково-практичної конференції, 27 вересня 2024 р. Полтава : ПДАУ, 2024. Том 2. 327 с.

У матеріалах конференції розглядаються безпекові та інноваційні особливості стратегічного менеджменту агропродовольчої сфери в умовах актуалізації лідерства в глобальній економіці; практичні рекомендації щодо адаптації, протидії ризикам та підвищення ефективності розвитку суб'єктів господарювання.

Збірник розрахований на науково-педагогічних працівників, аспірантів, здобувачів закладів вищої освіти, фахівців-практиків.

Редакційна колегія:

О.А. Галич, к.е.н., професор, ректор Полтавського державного аграрного університету,

В.І. Аранчій, к.е.н., професор, перший проректор Полтавського державного аграрного університету,

Т.В. Воронько-Невіднича, к.е.н., доцент, завідувач кафедри менеджменту ім. І.А. Маркіної Полтавського державного аграрного університету,

V. Riashchenko – dr.oec., prof., expert of Latvian Council of Science, ISMA University of Applied Science,

М.В. Зось-Кіор, д.е.н., професор, професор кафедри менеджменту ім. І.А. Маркіної Полтавського державного аграрного університету,

Д.В. Дячков, д.е.н., професор, професор кафедри менеджменту ім. І.А. Маркіної Полтавського державного аграрного університету,

Н.В. Баган, PhD з економіки, доцент кафедри менеджменту ім. І.А. Маркіної Полтавського державного аграрного університету

Матеріали друкуються мовою оригіналів.

За виклад, зміст і достовірність матеріалів відповідають автори.

© Розповсюдження та тиражування без офіційного дозволу ПДАУ заборонено

2. Сохецька А. В. Логістичний менеджмент як інструмент забезпечення ефективної діяльності підприємства. *Вчені записки Таврійського національного університету імені В. І. Вернадського. Сер. Економіка і управління*. 2020. № 2(1). Т.31(70). С. 8-13.

3. Трушкіна Н. Удосконалення організаційно-економічного механізму управління логістичною діяльністю підприємства *Agricultural and resource economics: international scientific journal*. 2019. Vol. 5. № 4. С. 156-172.

В. Щербина, здобувач СВО Магістр спеціальності
281 Публічне управління та адміністрування,
Т. Лозинська, д. держ. упр., проф
Полтавський державний аграрний університет,
м. Полтава, Україна

ОСОБЛИВОСТІ ЛОГІСТИЧНИХ ПРОЦЕСІВ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ В УКРАЇНІ

Повномасштабна агресія Росії проти України у лютому 2022 року призвела не лише до значних людських, економічних та інфраструктурних втрат, але й проявила ті недоліки у функціонуванні держави, які накопичувалися впродовж всіх років незалежності. Одним із таких недоліків, безумовно, є залежність логістичної інфраструктури від Росії та відсутність її трансформації з радянського пережитку в сучасну логістично-інфраструктурну мережу, яка б відповідала економічним та геополітичним викликам, а головне – національним інтересам України. Повномасштабне вторгнення РФ спричинило негативний вплив на усі без виключення сфери економіки, у т.ч. й на логістичні перевезення різними видами транспорту. Зокрема, через руйнування інфраструктури. Станом на 2024 рік внаслідок бойових дій пошкоджено 19 аеропортів і цивільних аеродромів; 126 залізничних вокзалів і станцій. За попередніми оцінками, загальний обсяг прямих збитків об'єктів транспортної інфраструктури в Україні склав 36,8 млрд. дол. США. Зазнали руйнувань і пошкоджень 25,4 тис. км доріг та 344 мостів і мостових переходів державного, місцевого або комунального значення [1].

До широкомасштабної війни близько 75% зовнішнього українського товарообігу припадало на морські порти. Україна була одним зі світових лідерів з експорту зерна. Проте через військову агресію основний логістичний шлях для цього товару (через Чорне море) заблоковано. Порти Миколаєва, Одеси та Херсону практично припинили свою діяльність. Через блокаду українських морських портів і судноплавства докорінної зміни зазнали канали експорту й імпорту продукції [2]. Загальні втрати інфраструктури водного транспорту складають 13 млрд. грн (471 млн. дол. США); непрямі збитки, пов'язані з інфраструктурою морських портів та внутрішньо-водного транспорту (недоотримані доходи), становлять понад 80 млрд. грн (2,7 млрд дол. США) [3]. Під час військового стану логістичні компанії вимушені переорієнтуватися на автомобільний і залізничний види транспорту та налагоджувати нові канали постачання у сусідні країни ЄС [4; 5].

Додаткова проблема для транспортної та складської логістики – брак енергоносіїв, високі ціни на них (нафтопродукти у середньому подорожчали на 35-55%); періодичні блекаути в усіх регіонах без виключення. Через перебої у електропостачанні підприємства змушені користуватися автономними генераторами. Результатом цього є збільшення собівартості продукції, яка зберігається та обробляється на складах на 10-15% [5]. Протягом 2023 року більшість вітчизняних логістичних і виробничих підприємств опинилися у принципово інших умовах, понад 840 підприємств релокували бізнес цілком або його залишки. Переважно до Львівської (24%), Закарпатської (14,5%), Чернівецької (9,8%), Івано-Франківської (8,3%), Хмельницької (7,3%) і Тернопільської (6,3%) областей [6]. У цих регіонах критично не вистачало інфраструктури і приміщень, щоб задовольнити потреби усіх бажаючих. До того ж, існуючі складські приміщення суттєво поступалися колишнім за площею, критеріями, організацією простору та рівнем обслуговування. Частина ж підприємств (особливо ті, які працювали у зоні бойових дій) взагалі втратили виробничі потужності: знищено транспорт, численні випадки руйнування логістичної нерухомості; багато майна залишилося на тимчасово окупованих територіях.

Логістичний бізнес адаптує свою стратегію під нові умови ринку та активно шукає додаткові напрями діяльності, прискорилося прийняття рішень, трансформувалися бізнес-процеси в цілому, змінилися підходи до планування, відбувся перерозподіл функціональних обов'язків тощо. Провідні фахівці логістичних компаній відмічають такі ключові змінами логістики: скорочення бюджетів компаній на маркетингову та рекламну активність, перегляд асортименту товарів та послуг, пошук нових ринків збуту, загальна оптимізація витрат, скорочення інвестицій, перегляд цінової політики та підходів до ціноутворення, суттєве збільшення витрат на соціальні проекти та підтримку країни.

Таким чином, військові дії мають негативний вплив на логістичні процеси в Україні і спричиняють масштабні збитки. Поряд із цим, логістичні компанії проявляють гнучкість, адаптуються до змінних умов та запроваджують інноваційні методи роботи.

Список використаних джерел:

1. Звіт про прямі збитки інфраструктури від руйнувань внаслідок військової агресії Росії проти України станом на початок 2024 року. URL: https://kse.ua/wp-content/uploads/2024/04/01.01.24_Damages_Report.pdf (дата звернення: 22.08.2024).

2. Трансформація логістичного ринку протягом року. URL: <https://trademaster.ua/articles/313642> (дата звернення: 20.08.2024).

3. Ісаченко О. Зберегти та забезпечити: як змінилася логістика в Україні під час війни. URL: <https://mind.ua/openmind/20241674-zberegti-ta-zabezpechiti-yak-zminilasya-logistika-v-ukrayini-pid-chas-vijni> (дата звернення: 13.08.2024).

4. Малюта Л., Рудан В. Проблеми та перспективи розвитку транспортної логістики України в умовах воєнного стану. *Економічний аналіз*. 2023. №3. С. 153-164.

5. Мороз С., Левченко С. Логістична галузь України: економічне значення галузі, втрати та перспективи розвитку в умовах війни. *Development Service Industry Management*. 2023. №3. С. 75–82.

6. За рік війни в більш безпечні регіони релоковано 800 підприємств. URL: <https://www.me.gov.ua/News/Detail?lang =uk-UA&id=a700c206-722a-4752-b5bb-78a1063ae9db&title=ZaRikViiniVBilsh> (дата звернення: 21.08.2024).

<i>Л. Бойко, Т. Орошан</i> ОСОБЛИВОСТІ ЛОГІСТИКИ ДЛЯ АГРАРНОГО СЕКТОРУ УКРАЇНИ ПІД ЧАС ВІЙНИ.....	138
<i>І. Гнатенко, В. Святецький, В. Бубко</i> ЛОГІСТИЧНИЙ МЕНЕДЖМЕНТ В СИСТЕМІ ФОРМУВАННЯ ПІДПРИЄМНИЦЬКОГО ПОТЕНЦІАЛУ.....	140
<i>Л. Горбатюк, В. Борисенко</i> ЛОГІСТИЧНИЙ МЕНЕДЖМЕНТ АГРОПРОДОВОЛЬЧОЇ СФЕРИ В УМОВАХ ВОЄННОГО ЧАСУ В УКРАЇНІ.....	144
<i>Т. Гуцал</i> ОСОБЛИВОСТІ СТРАТЕГІЧНОГО ПЛАНУВАННЯ ЛОГІСТИЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ АГРАРНИХ ПІДПРИЄМСТВ.....	147
<i>З. Живко, О. Живко</i> МІСЦЕ ЛОГІСТИЧНОГО МЕНЕДЖМЕНТУ В СИСТЕМІ БЕЗПЕКОВОГО РОЗВИТКУ АГРОПРОДОВОЛЬЧОЇ СФЕРИ В ПЕРІОД ВІЙНИ.....	150
<i>М. Живко, А. Шегинська</i> ПОРУШЕННЯ ЛОГІСТИЧНИХ ЛАНЦЮГІВ ТА МЕТОДИ МІНІМІЗАЦІЇ РИЗИКІВ.....	156
<i>Д. Кузьмін, С. Весперіс</i> ЦИФРОВА ТРАНСФОРМАЦІЯ ЛОГІСТИЧНИХ ПРОЦЕСІВ ДЛЯ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ БЕЗПЕКИ ПОСТАЧАНЬ АГРОПРОМИСЛОВОЇ ПРОДУКЦІЇ.....	161
<i>Р. Лопатинський, В. Льїн, М. Прийдак</i> ЛОГІСТИЧНЕ УПРАВЛІННЯ ЗБУТОВОЮ ДІЯЛЬНІСТЮ ПІДПРИЄМСТВА ЗА СУЧАСНИХ УМОВ.....	164
<i>Н. Макаренко</i> МЕТОДИКА ПРОВЕДЕННЯ ОЦІНЮВАННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ ЛОГІСТИЧНОГО МЕНЕДЖМЕНТУ АГРАРНИХ ПІДПРИЄМСТВ.....	166

<i>С. Павлюшин</i>	
ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ФУНКЦІОНУВАННЯ МАРКЕТИНГОВИХ ЛОГІСТИЧНИХ СИСТЕМ У АГРАРНОМУ СЕКТОРІ ЕКОНОМІКИ УКРАЇНИ.....	169
<i>Ж. Рахметуллина</i>	
УПРАВЛІННЯ ГРОШОВИМИ ПОТОКАМИ У БІЗНЕС- СЕРЕДОВИЩІ.....	174
<i>А. Світлична, О. Вишар</i>	
СТРАТЕГІЧНЕ УПРАВЛІННЯ ЗБУТОВОЮ ДІЯЛЬНІСТЮ ПІДПРИЄМСТВА.....	176
<i>О. Чайка</i>	
УПРАВЛІНСЬКІ ТЕХНОЛОГІЇ У ФОРМУВАННІ КОНКУРЕНТНИХ ПЕРЕВАГ ЛОГІСТИЧНОЇ СИСТЕМИ АГРАРНОГО ПІДПРИЄМСТВА.....	179
<i>О. Шаповал</i>	
СУЧАСНІ АСПЕКТИ РОЗВИТКУ ЛОГІСТИЧНОГО МЕНЕДЖМЕНТУ.....	182
<i>Л. Шевчук</i>	
ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ РОЗВИТКУ ЛОГІСТИЧНОЇ СИСТЕМИ АГРАРНОГО ПІДПРИЄМСТВА НА ОСНОВІ ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ УПРАВЛІННЯ МАРКЕТИНГОМ.....	184
<i>В. Щербина, Т. Лозинська</i>	
ОСОБЛИВОСТІ ЛОГІСТИЧНИХ ПРОЦЕСІВ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ В УКРАЇНІ.....	187

СЕКЦІЯ 8. РОЛЬ ІНФОРМАЦІЙНИХ СИСТЕМ ТА СОЦІАЛЬНИХ МЕРЕЖ В ЗАБЕЗПЕЧЕННІ ЕФЕКТИВНОГО АГРАРНОГО БІЗНЕСУ

<i>Xing Abin</i>	
THE ROLE OF INFORMATION RESOURCES IN THE ACTIVITIES OF AGRICULTURAL ENTERPRISES IN THE CONTEXT OF GLOBAL CHALLENGES.....	190